

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Dienst Wegverkeer (verder ook: RDW) hem na een periode van tien jaar heeft aangesproken op het feit dat hij niet over een geldige APK voor zijn auto met kenteken XX-XX-XX beschikte. Verzoeker had de auto in eigen beheer gesloopt.

Beoordeling

Algemeen

Voor een auto, motor, bromfiets of een aanhangwagen van meer dan 3500 kilo moet degene op wiens naam het kenteken staat (verder: de kentekenhouder) aan een aantal voertuigverplichtingen voldoen. Zo moet voor een auto die ouder is dan drie jaar een geldige APK aanwezig zijn en moet elk voertuig tegen wettelijke aansprakelijkheid verzekerd zijn (zie Achtergrond, onder 1. en 2.). Daarnaast moet voor een auto, motor of aanhangwagen, tot deze 25 jaar oud is, motorrijtuigenbelasting worden betaald.

Door schorsing van de geldigheid van het kentekenbewijs komen deze verplichtingen voor een voertuig te vervallen zolang de schorsing duurt en het voertuig zich niet op de openbare weg bevindt (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

Als aan één van de voertuigverplichtingen niet wordt voldaan, is dat strafbaar (zie Achtergrond, onder 1. en 2.).

De RDW beheert het kentekenregister, het verzekeringsregister en het APK-register. Door registervergelijking kan de RDW vaststellen of door de kentekenhouder voor een bepaald kenteken aan de voertuigverplichtingen is voldaan. Deze registervergelijking vond in het verleden steekproefsgewijs plaats. Als voor een bepaald kenteken niet aan de voertuigverplichtingen werd voldaan, ontving de kentekenhouder een brief waarin dit werd meegedeeld. De aangeschrevene had dan de gelegenheid om te reageren en eventueel aan te tonen dat het bewuste voertuig niet meer in zijn bezit was, of dat wel aan de voertuigverplichtingen was voldaan.

Vanaf 2007 vindt er 100% controle plaats. Daarbij werd er vanaf juli 2007 voor de APK-overtredingen geen voorafgaande brief meer gestuurd door de RDW.

Een aantal personen werd na een periode van vele jaren geconfronteerd met een boete vanwege het ontbreken van een geldige APK voor een voertuig dat zij niet meer in hun bezit hadden. Op verzoek van betrokkene werd de kentekenregistratie vervolgens beëindigd, maar de opgelegde boete bleef in stand. De RDW stelde zich op het standpunt dat het kenteken op de datum waarop de overtreding werd geconstateerd nog wel op naam van betrokkene stond.

Nadat voor deze gang van zaken in de media aandacht was gevraagd en naar aanleiding van interventies van het Juridisch Loket en de Nationale ombudsman, verzocht de RDW in een aantal gevallen aan het openbaar ministerie om correctie van de beslissing, waarna de boete voor betrokkene kwam te vervallen.

In een aantal gevallen waarin de RDW van mening was dat er geen aanleiding was om een correctieverzoek te doen, stelde de Nationale ombudsman nader onderzoek in. Het geval van verzoeker is er daar één van:

I. Bevindingen

1. Verzoeker schreef zich op 5 juni 1997 in als kentekenhouder van de auto met kenteken XX-XX-XX. Voor deze auto beschikte hij tot 21 juli 1998 over een geldige APK. Verzoeker heeft de auto in eigen beheer laten slopen en geen vrijwaringsbewijs ontvangen of de auto zelf afgemeld (zie Achtergrond, onder 3.). Verzoeker heeft aangegeven dat hij van deze verplichtingen niet op de hoogte was.

2. Op 16 augustus 2006 constateerde de RDW bij controle van de registers dat er voor de auto met kenteken XX-XX-XX geen geldige APK aanwezig was. Omdat verzoeker als kentekenhouder geregistreerd stond, werd hij hierover aangeschreven en vervolgens ontving hij een boetebeschikking.

3. Verzoeker snapte niet hoe dit mogelijk was en hij ging naar de politie. Hij begreep van de politie dat zij ervoor zouden zorgen dat het kenteken uit het kentekenregister verwijderd zou worden.

Vervolgens kreeg verzoeker in 2007 nog tweemaal een boete vanwege het ontbreken van een geldige APK voor de auto. Op 14 september 2007 schreef hij aan de RDW. Hij verzocht om beëindiging van de kentekenregistratie. Per 4 oktober 2007 werd de auto als gedemonteerd in eigen beheer geregistreerd. De boetebeslissingen werden niet ingetrokken.

4. Verzoeker klaagde er bij de Nationale ombudsman over dat hij gedurende een periode van tien jaar niets had gehoord van de RDW en daarna drie maal met een boete werd geconfronteerd, zonder dat hij eerst was gewaarschuwd.

5. De Nationale ombudsman verzocht de RDW om aan te geven of er aanleiding bestond om een oplossing te bieden. De RDW stelde zich op het standpunt dat verzoeker een eigen verantwoordelijkheid had om na te gaan aan welke voertuigverplichtingen hij voor zijn auto moest voldoen. Om die reden vond de RDW dat er juist was gehandeld.

6. Tijdens het onderzoek vroeg de Nationale ombudsman aan de RDW welke invloed het feit dat verzoeker gedurende een lange periode geen enkel signaal van de RDW kreeg, had gehad op de beslissing om de overtreding zonder meer aan het Openbaar Ministerie

over te dragen.

De RDW gaf aan dat verzoeker zes weken voor het verstrijken van de geldigheid van de APK in 1998 een herinneringsbrief was gestuurd.

De RDW meldde de Nationale ombudsman dat verzoeker op 13 december 2006 een brief aan de RDW had geschreven waarin hij aangaf dat de auto niet van hem was. De RDW schreef hem in reactie daarop op 18 december 2006 dat hij een proces-verbaal moest laten opmaken bij de politie en verzocht hem dit proces-verbaal binnen vier weken aan de RDW toe te sturen. Verzoeker reageerde niet. De RDW berichtte hem op 29 januari 2007 dat zijn verzoek om beëindiging van de aansprakelijkheid voor de auto buitenbehandeling werd gesteld omdat verzoeker de gevraagde bewijsstukken niet had opgestuurd. Tegen deze beslissing kon verzoeker bezwaar maken. Hij heeft dat niet gedaan. Vervolgens schreef verzoeker op 18 september 2007 aan de RDW dat het voertuig wel van hem geweest was, maar ongeveer tien jaar eerder in eigen beheer gesloopt was en dat verzoeker niet bekend was met de noodzaak van een vrijwaringsbewijs. Naar aanleiding van die brief is de kentekenregistratie per 4 oktober 2007 beëindigd. De RDW heeft mede geen aanleiding gezien om correctieverzoeken voor de opgelegde boetes te doen, omdat de verklaringen van verzoeker in de brieven van 13 december 2006 en van 18 september 2007 tegenstrijdig waren.

Verder liet de RDW weten dat bij de APK-handhaving nooit gebruik werd gemaakt van een voorafgaande waarschuwing waarbij de mogelijkheid van herstel van het verzuim werd geboden.

7. Verzoeker liet nog weten dat hij op de mededelingen van de politie was afgegaan.

II. Beoordeling

8. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

Dit betekent onder meer dat een bestuursorgaan gehouden kan zijn een burger de gelegenheid te bieden een verzuim te herstellen alvorens tot beboeting van een overtreding over te gaan.

Van een dergelijke situatie kan sprake zijn, als het bestuursorgaan gedurende een lange periode niet tegen de overtreding heeft opgetreden en er door de overheid in de tussentijd geen signaal is afgegeven waaruit de burger had kunnen afleiden dat er sprake was van een overtreding.

9. Verzoeker heeft zijn auto laten slopen zonder er zorg voor te dragen dat hij daarbij een vrijwaringsbewijs ontving en de kentekenregistratie op zijn naam werd beëindigd. Daarmee heeft hij niet voldaan aan de wettelijke verplichtingen die de kentekenhouder heeft.

10. Als de burger de juiste wettelijke regels niet kent, dan is dat voor zijn risico: iedereen wordt immers geacht de wet te kennen. Verzoeker draagt daarom het risico dat het kenteken op zijn naam geregistreerd bleef staan en dat voor het voertuig aan de APK-verplichting moest worden voldaan. Door niet aan deze verplichting te voldoen, was verzoeker in overtreding.

11. Tegen deze overtreding is gedurende lange tijd niet opgetreden. De overheid heeft ook geen signaal gegeven waaruit verzoeker had kunnen afleiden dat sprake was van een overtreding.

In 2006 heeft de RDW verzoeker echter laten weten dat hij voor de auto niet over een geldige APK beschikte. Daarmee heeft de RDW wel een signaal afgegeven. Verzoeker heeft ook op dit signaal gereageerd door op 13 december 2006 aan de RDW te schrijven.

Door op het verzoek om nadere bewijsstukken en de beslissing van de RDW om het verzoek buiten behandeling te stellen niet meer te reageren, heeft verzoeker zijn kans om de kentekenregistratie op dat moment te beëindigen voorbij laten gaan. De vraag of de politie verzoeker anders heeft geïnformeerd doet daar niet aan af. De RDW heeft in de brieven voldoende duidelijk gemaakt dat verzoeker een bewijsstuk aan de RDW moest sturen en heeft hem, toen hij dat bewijsstuk niet opstuurde, laten weten dat het verzoek om beëindiging van de kentekenregistratie niet verder werd behandeld.

12. Nu de RDW in 2006 een signaal heeft gegeven waaruit verzoeker had moeten begrijpen dat het kenteken nog op zijn naam stond en hij in overtreding was, heeft de RDW in redelijkheid het middel van beboeting van overtredingen aan kunnen wenden.

De Nationale ombudsman acht de gedraging behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Dienst Wegverkeer te Zoetermeer, is niet gegrond.

Onderzoek

Op 5 december 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te Axel, met een klacht over een gedraging van de Dienst Wegverkeer te Zoetermeer.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de Algemeen directeur van de Dienst Wegverkeer, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Algemeen directeur van de Dienst Wegverkeer verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de

klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van de RDW gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

de brief van verzoeker aan de RDW van 13 december 2006;

de brief van de RDW aan verzoeker van 18 december 2006;

de brief van de RDW aan verzoeker van 29 januari 2007;

de brief van verzoeker aan de RDW van 18 september 2007;

de brief van de RDW aan verzoeker van 4 oktober 2007;

het e-mailbericht van verzoeker aan de RDW van 6 december 2007;

de brief van de RDW aan verzoeker van 14 december 2007;

het e-mailbericht van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 5 december 2007;

de brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 19 januari 2008;

de reactie van de RDW (per e-mailbericht) van 18 maart 2008;

de reactie van de RDW van 13 juni 2008.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wegenverkeerswet 1994 (wet van 21 april 1994)

Artikel 72:

"1. Voor een motorrijtuig of een aanhangwagen, waarvoor een kenteken is opgegeven dan wel dient te zijn opgegeven, dient een keuringsbewijs te zijn afgegeven.

2. Het keuringbewijs dient:

a. de voldoen aan de bij ministeriële regeling vastgestelde eisen inzake inrichting en uitvoering,

b. zijn geldigheid niet te hebben verloren, en

c. behoorlijk leesbaar te zijn.

3. Voor overtreding van het eerste lid en het bepaalde bij of krachtens het tweede lid zijn aansprakelijk:

a. voor zover het betreft een motorrijtuig, de eigenaar of houder, alsmede in het geval dat met dat motorrijtuig over de weg wordt gereden, de bestuurder, en

b. voor zover het betreft een aanhangwagen, de eigenaar of houder, alsmede in het geval dat de aanhangwagen met een motorrijtuig over de weg wordt voortbewogen, de bestuurder van dat motorrijtuig."

Artikel 73, eerste lid en tweede lid aanhef en onder a.:

"1. Artikel 72 geldt niet indien:

a. voor het motorrijtuig of de aanhangwagen ter zake van een keuring die ingevolge een andere dan deze wet is voorgeschreven en blijkt aansluiting bij ministeriële regeling ten minste een controle inhoudt op de eisen, bedoeld in artikel 75, eerste lid, onderdeel a, een keuringsdocument waarvan de geldigheidsduur niet is verstreken, is afgegeven, dan wel

b. de geldigheid van het voor het betrokken voertuig afgegeven kentekenbewijs is geschorst overeenkomstig paragraaf 6 van hoofdstuk IV.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan onder daarbij te stellen voorwaarden worden bepaald dat:

a. artikel 72 niet geldt voor motorrijtuigen en aanhangwagens zolang gerekend vanaf het tijdstip waarop deze voertuigen voor het eerst op de weg zijn toegelaten, nog geen bij algemene maatregel van bestuur te bepalen termijn is verstreken, die voor verschillende groepen van voertuigen, alsmede voor voertuigen die voor, onderscheidenlijk na een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen tijdstip voor het eerst op de weg zijn toegelaten verschillend kan worden vastgesteld; bij algemene maatregel van bestuur kan

nader worden bepaald op welk tijdstip een voertuig geacht wordt voor het eerst op de weg te zijn toegelaten."

Artikel 177, eerste lid:

"1. Overtreding van:

a. de artikelen 5, 9, achtste lid, 10, eerste lid, 36, eerste tot en met vijfde lid, 40, eerste lid, 60, eerste en tweede lid, 70a, tweede lid, 70i, eerste en tweede lid, 72, eerste en tweede lid, 107, eerste en tweede lid, 110, 110b, 124, vierde lid, 130, tweede lid, 132, vijfde lid, 150, tweede lid, 160, 164, eerste lid, 165, eerste lid, 166, eerste lid,

b. het bepaalde ingevolge de artikelen 57, derde lid, 70i, derde lid en 131, derde lid, onderdeel b,

c. de in artikel 4, tweede en vijfde lid, bedoelde regels voor zover niet begrepen in artikel 176, derde lid, en,

d. het bepaalde krachtens deze wet, voor zover die overtreding uitdrukkelijk als strafbaar feit is aangemerkt,

wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie."

2. Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (wet van 30 mei 1963)

Artikel 2, eerste tot en met derde lid:

"1. De bezitter van een motorrijtuig en degene aan wie het kenteken voor een motorrijtuig is opgegeven, zijn verplicht voor het motorrijtuig een verzekering te sluiten en in stand te houden welke aan de bij en krachtens deze wet gestelde bepalingen voldoet, indien dat motorrijtuig op een weg wordt geplaatst of daarmee op een weg wordt gereden, indien buiten een weg met dat motorrijtuig op een terrein aan het verkeer wordt deelgenomen of indien voor dat motorrijtuig een kentekenbewijs is afgegeven.

2. In afwijking van het vorige lid rust de verplichting tot verzekering niet op de bezitter, maar op de houder die:

a. het motorrijtuig op grond van een overeenkomst van huurkoop onder zich heeft, of

b. het motorrijtuig in vruchtgebruik heeft, of

c. anderszins het motorrijtuig, anders dan als bezitter, tot duurzaam gebruik onder zich heeft.

3. De verplichting tot verzekering met betrekking tot een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven, wordt opgeheven, indien het motorrijtuig buiten gebruik wordt gesteld en gehouden door plaatsing daarvan buiten een weg, gevolgd door een door de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan de Dienst Wegverkeer, bedoeld in artikel 4a van de Wegenverkeerswet 1994, gedane kennisgeving van schorsing van de verzekering wegens buitengebruikstelling van het motorrijtuig. De in de vorige zin bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht eindigt, zodra de verzekeraar overeenkomstig artikel 13 aan de Dienst Wegverkeer kennis heeft gegeven van de beëindiging van de schorsing, zodra het motorrijtuig zich op een weg bevindt of zodra het deelneemt aan het verkeer op een terrein. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het in dit lid bepaalde nadere regels en voorwaarden worden gesteld. De in dit lid bedoelde opheffing van de verzekeringsplicht vindt slechts plaats, indien de geldigheid van het voor het desbetreffende motorrijtuig afgegeven kentekenbewijs is geschorst overeenkomstig artikel 67 van de Wegenverkeerswet 1994."

Artikel 30, eerste en tweede lid:

"1. Hij, die als bezitter, dan wel als degene aan wie het kenteken is opgegeven, dan wel als houder in de zin van artikel 2, tweede lid, een motorrijtuig op een weg doet rijden of laat staan of toelaat dat daarmee op een weg wordt gereden of gestaan, of buiten een weg met een motorrijtuig deelneemt of toelaat dat daarmee wordt deelgenomen aan het verkeer op een terrein zonder dat hij voor dat motorrijtuig een verzekering overeenkomstig deze wet heeft gesloten en in stand gehouden, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede categorie.

2. De in het vorige lid genoemde personen worden met gelijke straf gestraft, indien zij voor een motorrijtuig waarvoor een kentekenbewijs is afgegeven niet een verzekering overeenkomstig deze wet hebben gesloten en in stand gehouden."

3. Kentekenreglement (besluit van 6 oktober 1994, houdende uitvoering van de Wegenverkeerswet 1994)

Artikel 26:

"1. Degene aan wie een tweedelig kentekenbewijs is afgegeven of degene die na diens overlijden eigenaar of houder van het voertuig is geworden, is, ingeval hij ophoudt eigenaar of houder te zijn van het voertuig waarvoor dat kentekenbewijs is afgegeven, verplicht:

a. het deel I B en het deel II terstond over te dragen aan degene die eigenaar of houder van het voertuig is geworden;

b. het deel I A van het kentekenbewijs onder zich te houden, totdat hij het in het derde lid bedoelde vrijwaringsbewijs en het oude deel I B heeft ontvangen.

2. Degene die eigenaar of houder van het voertuig is geworden is verplicht binnen een week nadat hij het deel I B en het deel II heeft ontvangen, bij de Dienst Wegverkeer om afgifte van een nieuw deel I B te verzoeken onder overlegging van het deel I B, het deel II en een bij ministeriële regeling aangewezen legitimatiebewijs.
3. De Dienst Wegverkeer geeft aan degene die aan de verplichtingen van het tweede lid heeft voldaan, een vrijwaringsbewijs en een nieuw deel I B af.
4. Degene die het vrijwaringsbewijs heeft ontvangen, is verplicht dit terstond, tezamen met het oude deel I B, te doen toekomen aan degene die het deel I A, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, onder zich heeft gehouden.
5. Degene die het deel I A, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, onder zich heeft gehouden, is verplicht dit terstond af te geven aan degene van wie hij het vrijwaringsbewijs en het oude deel I B heeft verkregen.
6. In afwijking van het derde lid houdt de Dienst Wegverkeer de beslissing op het verzoek, bedoeld in het tweede lid, aan indien daartoe naar het oordeel van deze dienst aanleiding bestaat. In dat geval wendt de aanvrager zich tot de Dienst Wegverkeer.
7. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing indien de eigenaar, respectievelijk de houder van een voertuig, aan wie een tweedelig kentekenbewijs is afgegeven, met de houder, respectievelijk de eigenaar van het voertuig overeenkomt dat het kenteken aan deze houder, respectievelijk eigenaar wordt opgegeven."

Artikel 37:

- "1. De Dienst Wegverkeer verklaart een kentekenbewijs ongeldig indien deze dienst van oordeel is, dat de omstandigheden, bedoeld in artikel 58, eerste lid, onderdeel a of b , van de wet, zich voordoen.
2. De Dienst Wegverkeer kan een kentekenbewijs ongeldig verklaren indien voor het voertuig, waarvoor dat bewijs is afgegeven, een nieuw kenteken is opgegeven.
3. De Dienst Wegverkeer kan een kentekenbewijs ongeldig verklaren indien naar het oordeel van deze dienst blijkt dat:
  - a. het voertuig, waarvoor dat bewijs is afgegeven, voorgoed buiten gebruik is gesteld,
  - b. het voertuig, waarvoor dat bewijs is afgegeven, voorgoed buiten Nederland is gebracht,
  - c. het voertuig, waarvoor dat bewijs is afgegeven, definitief is bestemd voor gebruik buiten de weg,

- d. degene aan wie dat bewijs is afgegeven, opgehouden is eigenaar, bezitter of houder van het voertuig te zijn,
- e. de reden waarom het kentekenbewijs bevattende de lettergroep BN, CD, CDJ, GN, GV of ZZ is afgegeven, is vervallen,
- f. de eigenaar of houder van het voertuig onvrijwillig het bezit of het houderschap van het voertuig heeft verloren,
- g. het voertuig is gaan behoren tot een der ingevolge artikel 37 van de wet van de kentekenplicht uitgezonderde categorieën van voertuigen,
- h. sprake is van de situatie als bedoeld in artikel 40, eerste lid, onderdeel k, dan wel,
- i. degene aan wie dat bewijs is afgegeven, niet langer in Nederland woonachtig of gevestigd is.
4. In het geval, bedoeld in het derde lid, onderdeel a, verklaart de Dienst Wegverkeer het kentekenbewijs ongeldig, mits het voorgoed buiten gebruik stellen van het voertuig overeenkomstig het bepaalde krachtens artikel 62, derde lid, van de wet wordt gemeld door een erkend bedrijf dat gebruik maakt van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 46, tweede lid, onderdeel d.
5. In afwijking van het vierde lid verklaart de Dienst Wegverkeer een kentekenbewijs ongeldig indien de melding geschiedt door een ander dan een erkend bedrijf dat de bevoegdheid, bedoeld in artikel 46, tweede lid, onderdeel d, heeft verkregen, mits de melding betrekking heeft op een voertuig dat behoort tot een bij ministeriële regeling aangewezen categorie van voertuigen en wordt voldaan aan nadere bij ministeriële regeling vastgestelde voorwaarden.
6. In het geval, bedoeld in het derde lid, onderdeel c, verklaart de Dienst Wegverkeer het kentekenbewijs ongeldig mits ten aanzien van de bestemming van het voertuig wordt voldaan aan nadere bij ministeriële regeling vastgestelde voorwaarden.
7. In het geval, bedoeld in het derde lid, onderdeel f, verklaart de Dienst Wegverkeer het kentekenbewijs ongeldig mits van het verlies van het bezit of het houderschap van het voertuig aangifte is gedaan bij een der in artikel 141 of 142 van het Wetboek van Strafvordering bedoelde personen."